

**Regulamin
Komisji ds. etyki badań naukowych pedagogiki z udziałem ludzi
w Uniwersytecie Wrocławskim
na kadencję 2024-2028**

z dnia 5 listopada 2025 roku
(zwany dalej Regulaminem)

**§ 1
Podstawa działania**

1. Komisja ds. etyki badań naukowych pedagogiki z udziałem ludzi, dalej „Komisja”, została powołana przez Dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych w drodze zarządzenia.
2. Komisja jest zobowiązana do opracowania Regulaminu działania Komisji.
3. Komisja działa na podstawie niniejszego Regulaminu.
4. W procesie opiniowania Komisja kieruje się powszechnie przyjętymi i uznanymi zasadami etyki w nauce oraz etyki badań naukowych, opierając się w szczególności na Kodeksie etyki pracownika naukowego opracowanym przez Komisję ds. etyki w nauce i uchwalonym przez Zgromadzenie Ogólne Polskiej Akademii Nauk na 153. sesji w dniu 5 grudnia 2024 r., Kodeksie Norymberskim zawierającym etyczne zasady prowadzenia eksperymentów z udziałem człowieka z 1947 r. i Raporcie Belmonckim zawierającym zbiór etycznych zasad i wytycznych dotyczących badań (medycznych i behawioralnych) z udziałem człowieka z 1979 r.
5. Komisja realizuje swoje zadania w sposób bezstronny, poufny i przejrzysty. W przypadku wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów któregoś z Członków Komisji w odniesieniu do rozpatrywanego wniosku, zostaje on wyłączony z procedowania nad daną sprawą.

**§ 2
Skład i procedura ustanawiania Komisji**

1. Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych ustala skład Komisji w drodze zarządzenia na okres kadencji Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego.
2. W skład Komisji wchodzi: Przewodniczący Komisji i minimum trzech członków.
3. Rada Instytutu Pedagogiki (na wniosek Dziekana) proponuje kandydaturę Przewodniczącego Komisji.
4. Kandydatem na Przewodniczącego Komisji może zostać jedynie członek Rady Instytutu Pedagogiki, będący pracownikiem badawczo - dydaktycznym w stopniu doktora habilitowanego lub profesora.

5. Przewodniczący Komisji wskazuje kandydatów na Członków Komisji.
6. Kandydatem na Członka Komisji może zostać pracownik badawczo-dydaktyczny Instytutu Pedagogiki w stopniu co najmniej doktora.
7. Osoby będące w składzie Komisji mogą pełnić swoją funkcję maksymalnie przez dwie kolejne kadencje Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego.
8. Na pierwszym posiedzeniu członkowie Komisji wybierają spośród siebie Zastępcę Przewodniczącego oraz Sekretarza.
9. Prace Komisji są koordynowane przez Przewodniczącego, a pod jego nieobecność, przez Zastępcę Przewodniczącego.
10. Sekretarz protokołuje zebrania Komisji, przyjmuje wnioski objęte właściwością Komisji, prowadzi korespondencję między Komisją a wnioskodawcami - zarówno w formie poczty tradycyjnej, jak i elektronicznej, odpowiada za przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością Komisji.

§ 3 **Zakres działania**

1. Komisja opiniuje projekty badań naukowych **w dyscyplinie pedagogiki** realizowane w Uniwersytecie Wrocławskim przez:
 - a) pracowników,
 - b) uczestników Szkoły Doktorskiej,
 - c) studentów, z zastrzeżeniem że Komisja nie rozpatruje projektów badawczych będących podstawą prac licencjackich i magisterskich, za których aspekty etyczne odpowiada promotor. Wyjątek stanowią projekty, które mają zostać opublikowane i wymagają przedstawienia zgody Komisji.
2. Komisja opiniuje projekty badań realizowanych w ramach:
 - a) prac habilitacyjnych, prac doktorskich;
 - b) prac własnych, zadań statutowych i z dotacji (pochodzących ze środków finansowych na naukę, ustalonych na ten cel w budżecie państwa lub pochodzących z innych źródeł);które wiążą się z ryzykiem dla zdrowia fizycznego lub psychicznego uczestników, ryzykiem naruszenia ich prywatności bądź też poniesieniem przez nich innych strat społecznych lub prawnych, w tym projekty badań naukowych z wykorzystaniem danych osobowych.
3. Komisja opiniuje projekty badań eksperymentalnych, obserwacyjnych, ankietowych, sondażowych i innych badań nieinterwencyjnych z udziałem ludzi.
4. Zadaniem Komisji jest opiniowanie projektów badań naukowych pod kątem ich zgodności z zasadami etyki w zakresie respektowania praw ochrony dóbr osobistych uczestników projektu badawczego (badających i badanych).
5. Komisja weryfikuje zgodność projektów badań naukowych w zakresie pedagogiki ze standardami etyki badań naukowych oraz celowości i wykonalności projektów badań naukowych w aspektach etycznych.
6. Komisja nie ocenia naukowej wartości przedkładanych Komisji projektów badań naukowych, ale jedynie ich aspekt etyczny.
7. Zgłoszone projekty badań naukowych mogą być realizowane tylko

po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji.

§ 4 **Tryb działania**

1. (Wnoszenie wniosków) Komisja opiniuje projekty badań naukowych z udziałem ludzi na wniosek osoby zainteresowanej, o której mowa w §3 ust.1.
2. Pracownik, uczestnik Szkoły Doktorskiej lub student Uniwersytetu Wrocławskiego - podejmujący badania w dyscyplinie naukowej pedagogika - zobligowany jest złożyć wniosek do Komisji (na zasadach określonych w Regulaminie Komisji), chyba że projekt badawczy realizowany jest w ramach programu lub grantu finansowanego przez instytucję zagraniczną, która posiada własne procedury etyczne.
3. Osoba zainteresowana składa wniosek w wersji elektronicznej (format pdf) na adres email: komisja.etyki-ip@uwr.edu.pl lub w wersji papierowej (1 egz.) do Sekretarza Komisji. Wniosek o wydanie opinii przez Komisję sporządza się zgodnie z formularzem Wniosku o opinię Komisji ds. etyki badań naukowych pedagogiki w sprawie zgodności projektu badania naukowego z zasadami etyki badań naukowych, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
4. Dokumenty wymagane do złożenia wniosku.
Wniosek zawiera informacje na temat planowanego badania, w szczególności:
 - 1) tytuł projektu,
 - 2) dane wnioskodawcy oraz pozostałych członków zespołu badawczego,
 - 3) informacje na temat uczestników badania oraz sposobu ich rekrutowania do udziału w badaniu,
 - 4) jasne określenie celu badania w wymiarze teoretycznym i praktycznym,
 - 5) szczegółowy opis procedur badawczych z uwzględnieniem stosowanych metod i technik badawczych oraz ze wskazaniem metod inwazyjnych,
 - 6) informację na temat ryzyka związanego z udziałem w badaniu, z uwzględnieniem ryzyka dla zdrowia fizycznego lub psychicznego uczestników, ryzyka naruszenia ich prywatności bądź poniesienie przez nich innych strat społecznych lub prawnych a także informację na temat przewidywanego dyskomfortu fizycznego i psychicznego uczestników,
 - 7) określenie zasad i warunków zbierania, gromadzenia, przetwarzania i ochrony danych osobowych uczestników badania, a także przyjętych metod anonimizacji tych danych lub innych metod zapewnienia anonimowości uczestnikom badania,
 - 8) wzór formularza informacji dla potencjalnego uczestnika badania zawierający w szczególności informacje o celu, przebiegu i metodach badania, przewidywanych korzyściach badania, ryzyku i niedogodnościach związanych z udziałem w badaniu oraz o podstawowych prawach uczestnika badania, w tym prawie do rezygnacji z udziału w badaniu na każdym jego etapie i bez żadnych konsekwencji oraz o prawie do ochrony danych osobowych (jeśli uczestnikami badania mają być osoby małoletnie lub ubezwłasnowolnione należy przygotować

- wzór formularza informacji dla tych osób, a także wzór formularza informacji dla ich przedstawicieli ustawowych),
- 9) wzór zgody uczestnika badania na udział w badaniu zawierający oświadczenie, że decyzja o udziale w badaniu ma charakter świadomy (tzn. została powzięta w oparciu o uprzednio otrzymane, wyczerpujące i zrozumiałe informacje na temat badania) oraz dobrowolny i że uczestnik ma świadomość możliwości wycofania się z badania na każdym jego etapie i bez żadnych konsekwencji (jeśli uczestnikami badania mają być osoby małoletnie lub ubezwłasnowolnione także wzór zgody ich przedstawicieli ustawowych),
- 10) wzór zgody uczestnika badania na przetwarzanie danych osobowych (jeśli uczestnikami badania mają być osoby małoletnie lub ubezwłasnowolnione, to wzór zgody ich przedstawicieli ustawowych).
5. Odstąpienie od zalecanych standardów.
- Jeśli procedura badawcza przewiduje odstępianie od zalecanych standardów (np. brak starania o zgodę osób badanych lub stosowanie instrukcji maskującej), należy przedstawić uzasadnienie wyboru takiej procedury oraz projekt działań, mających na celu minimalizację możliwych niekorzystnych skutków udziału w tak prowadzonym badaniu.

§ 5

Procedura opiniowania

1. Sekretarz Komisji po otrzymaniu wniosku niezwłocznie przekazuje go Członkom Komisji.
2. W przypadku wniosków kompletnych, Przewodniczący zwołuje posiedzenie Komisji nie później niż w ciągu 14 dni od dnia wpływu wniosku.
3. W przypadku stwierdzenia, że złożony wniosek jest niekompletny, Komisja wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 14 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.
4. W trakcie prac i dyskusji nad wnioskiem, Komisja może zasięgać opinii ekspertów zewnętrznych, w tym osób, które nie są pracownikami Uniwersytetu Wrocławskiego.
5. Komisja może zwrócić się do wnioskodawcy o przedłożenie dodatkowych informacji lub wyjaśnień dotyczących projektu badania naukowego.
Do pisemnych uwag Komisji należy ustosunkować się w terminie 21 dni od daty ich dostarczenia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez dalszego rozpatrywania.
6. Komisja wydaje opinię pozytywną bądź negatywną w formie pisemnej. Wydanie opinii poprzedzone jest głosowaniem członków Komisji.
Dla ważności głosowania wymagana jest zwykła większość głosów przy udziale w głosowaniu co najmniej trzech członków Komisji, w tym jej przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego. Głosowanie ma charakter jawny.
7. W przypadku równej liczby głosów decyzję ostateczną podejmuje Przewodniczący Komisji po zasięgnięciu – w razie potrzeby – opinii eksperta zewnętrznego.
8. Posiedzenia Komisji mogą odbywać się w trybie stacjonarnym lub zdalnym

- z wykorzystaniem platformy Microsoft Teams, bądź równoważnej.
9. Komisja przekazuje opinię w sprawie zgodności projektu badania naukowego z zasadami etyki badań naukowych wnioskodawcy w ciągu 14 dni od dnia posiedzenia Komisji, na którym rozpatrzono wniosek.
 10. Opinia negatywna musi zawierać uzasadnienie.
 11. Wszelkie zmiany w projekcie badania naukowego lub sposobie jego prowadzenia wprowadzone po uzyskaniu opinii Komisji, a mające wpływ na bezpieczeństwo, interesy lub prawa uczestników badania wymagają ponownego zaopiniowania przez komisję.

§6

Procedura odwoławcza

1. Od opinii Komisji przysługuje odwołanie do Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego.
2. Odwołanie od opinii komisji wnosi się do Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego na piśmie za pośrednictwem Komisji w ciągu 7 dni od dnia otrzymania opinii.
3. Odwołanie powinno wyjaśniać powody, dla których wnioskodawca nie zgadza się z opinią Komisji bądź jej uzasadnieniem lub z zawartymi w niej uwagami.

§ 7

Zasada poufności

1. Procedowanie w ramach prac Komisji odbywa się z zachowaniem zasady poufności.
2. Członkowie Komisji są zobowiązani do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z udziałem w pracach Komisji.

§ 8

Postanowienia końcowe

1. Regulamin Komisji wchodzi w życie po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Instytutu Pedagogiki, zgodnie z postanowieniami w zarządzeniu Dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego.
2. Zmiany do Regulaminu Komisji należy zgłaszać w formie pisemnego wniosku do Przewodniczącego Komisji. Przewodniczący Komisji poddaje ten wniosek pod głosowanie członków Komisji i dalej postępuje zgodnie z ust. 1.

Przewodniczący Komisji ds. Etyki
Badań Naukowych Pedagogiki
Uniwersytetu Wrocławskiego

dr hab. Witold Jakubowski, prof. UWr